

Quỹ Khyentse vinh danh Louise Roche với luận án tiến sĩ xuất sắc tại châu Âu

ISSN: 2734-9195 12:40 03/10/2025

Luận án này làm sáng tỏ vai trò nghi lễ, ý nghĩa tôn giáo và vị trí của đền Banteay Samrae trong bối cảnh rộng lớn hơn của Phật giáo Campuchia thế kỷ XII.

Quỹ Khyentse, tổ chức phi lợi nhuận do Đức Rinpoche Dzongsar Jamyang Khyentse sáng lập vừa công bố trao Giải thưởng Luận án Tiến sĩ Xuất sắc về Nghiên cứu Phật học năm 2025 tại khu vực châu Âu cho Louise Roche, nghiên cứu sinh đến từ Trường Cao học Thực hành (École Pratique des Hautes Études - PSL), trực thuộc Trung tâm Nghiên cứu Nam Á (CASE/UMR 8170), Paris, Pháp.

Louise Roche. Hình ảnh được cung cấp bởi Khyentse Foundation

“Luận án ‘Une histoire du temple de Banteay Samrae à Angkor’ [Lịch sử ngôi đền Banteay Samrae tại Angkor] của Roche là một đóng góp đột phá cho lịch sử Phật giáo tại Campuchia”, Quỹ Khyentse cho biết trong thông cáo gửi đến Buddhistdoor Global: *“Với phương pháp nghiên cứu liên ngành nghiêm túc, dựa trên nhiều nguồn tư liệu từ lịch sử, biểu tượng học đến văn khắc, Roche đã mang đến một phân tích toàn diện về ngôi đền mà trước nay chưa từng được lý giải đầy đủ trong giới học thuật”.*

Luận án này làm sáng tỏ vai trò nghi lễ, ý nghĩa tôn giáo và vị trí của đền Banteay Samrae trong bối cảnh rộng lớn hơn của Phật giáo Campuchia thế kỷ XII. Đặc biệt, hai tập tài liệu chi tiết (tập 2 và 3) được đánh giá là tư liệu tham

khảo quý giá cho các nghiên cứu tương lai.

Giải thưởng danh giá dành cho nghiên cứu xuất sắc

Giải thưởng trị giá 8.000 USD của Quỹ Khyentse được trao luân phiên hàng năm cho các nhà nghiên cứu tại châu Á và châu Âu, nhằm vinh danh các luận án tiến sĩ xuất sắc nhất trong lĩnh vực Phật học. Những công trình được trao giải cần có đóng góp nguyên bản và đẩy mạnh hiểu biết về giáo lý hoặc lịch sử Phật giáo.

Roche chia sẻ: *“Tôi vô cùng vinh dự khi được nhận giải thưởng năm nay của Quỹ Khyentse. Điều này không chỉ ghi nhận những nỗ lực học thuật của tôi, mà còn mang ý nghĩa sâu sắc vì góp phần đưa ánh sáng học thuật quốc tế chiếu vào lịch sử Phật giáo trung đại tại Campuchia, một lĩnh vực lâu nay còn bị xem nhẹ”*.

Từ biểu tượng hoàng gia đến Phật học khu vực Đông Nam á

Theo đánh giá của Quỹ Khyentse: “Thông qua phân tích kỹ lưỡng và lập luận chặt chẽ, luận án của Roche không chỉ tái hiện lịch sử chi tiết của đền Banteay Samrae mà còn soi sáng tư tưởng hoàng quyền, quy hoạch không gian và mối quan hệ giữa vương quyền với tôn giáo trong thời kỳ triều đại Mahidharapura (khoảng 1080-1220).

Công trình này đánh dấu một bước tiến quan trọng trong lịch sử nghệ thuật Đông Nam Á và nghiên cứu Phật học”.

Quỹ Khyentse và 20 năm phát triển bền vững Phật giáo toàn cầu

Quỹ Khyentse, do Đức Dzongsar Jamyang Khyentse Rinpoche sáng lập vào năm 2001, hướng đến mục tiêu: phát huy giáo pháp Đức Phật và hỗ trợ tất cả truyền thống Phật giáo trong học thuật và hành trì. Các hoạt động trọng điểm của quỹ bao gồm:

Bảo tồn và dịch thuật kinh điển: hơn 15 triệu trang kinh Phật được số hóa và công bố công khai; kinh điển được chuyển ngữ sang 15 ngôn ngữ thông qua các dự án như 84000: Dịch Lời Phật, Dự án Kumarajiva, Khyentse Vision Project;

Học bổng và giải thưởng toàn cầu: hơn 2.000 suất học bổng, 1,8 triệu USD hỗ trợ duy trì Phật giáo tại các quốc gia truyền thống; hơn 3.000 Tăng Ni được bảo

trợ học tập;

Hợp tác đại học: hỗ trợ hơn 35 trường đại học lớn với các ghế giáo sư, trung tâm Phật học, chương trình sau đại học;

Hỗ trợ giáo dục trẻ em và nữ giới dễ bị tổn thương: hơn 1.000 gia đình được hỗ trợ học tập qua tổ chức Lotus Outreach;

Phát triển cộng đồng và giáo dục Phật pháp: thông qua các dự án như Ashoka Grants, Trisong Grants, tổng cộng hơn 120 khoản tài trợ mở cho các chương trình an sinh và đạo pháp.

Từ Bhutan đến toàn cầu - tầm nhìn Phật học bền vững

Dzongsar Khyentse Rinpoche. Ảnh: khyentsefoundation.org

Sinh năm 1961 tại Bhutan, Đức Dzongsar Khyentse Rinpoche là con trai của Thinley Norbu Rinpoche và là đệ tử thân cận của ngài Dilgo Khyentse Rinpoche (1910-1991). Ngài được công nhận là hậu thân thứ ba của Đại tertön Jamyang Khyentse Wangpo (1820-1892), người khai sáng dòng Khyentse và là hóa thân

trực tiếp của ngài Jamyang Khyentse Chökyi Lodrö (1893-1959).

Các sáng kiến nổi bật do ngài khởi xướng:

+ *Khyentse Foundation*: Hỗ trợ giáo dục và hành trì Phật giáo toàn cầu.

+ *Siddhartha's Intent*: Mạng lưới quốc tế tổ chức giảng pháp, tu học và biên tập giáo lý.

+ *84000*: Dự án dịch và phổ biến toàn bộ kinh điển Phật giáo gốc Hán và Phạn.

+ *Lotus Outreach*: Cung cấp giáo dục, y tế cho phụ nữ và trẻ em dễ bị tổn thương ở các nước đang phát triển.

+ *Lhomon Society*: Thúc đẩy phát triển bền vững tại Bhutan dựa trên nền tảng Phật pháp.

Phụ lục thông tin

+ *Người được trao giải*: Louise Roche

+ *Đơn vị học thuật*: École Pratique des Hautes Études - PSL / CASE, Paris

+ *Tên luận án*: Une histoire du temple de Banteay Samrae à Angkor

+ *Trị giá giải thưởng*: 8.000 USD

+ *Tổ chức trao giải*: Khyentse Foundation

+ *Lĩnh vực*: Lịch sử Phật giáo, biểu tượng học, khảo cổ và văn khắc Campuchia thế kỷ XII

Tác giả: **Craig C Lewis**/Chuyển ngữ và biên tập: **Thường Nguyên**

Nguồn: buddhistdoor.net